

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 26 Μαρτίου 2021
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0191(COD)

14148/20
ADD 1

EDUC 451
JEUN 136
SPORT 51
SOC 819
RELEX 1022
RECH 530
CADREFIN 462
IA 121
CODEC 1372

ΣΧΕΔΙΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013
- Σχέδιο σκεπτικού του Συμβουλίου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 30 Μαΐου 2018, η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013¹.
2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθόρισε τη θέση του, σε πρώτη ανάγνωση, στις 28 Μαρτίου 2019.
3. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε επί της πρότασης στις 17 Οκτωβρίου 2018. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών γνωμοδότησε επί της πρότασης κατά τη σύνοδό της στις 6-7 Φεβρουαρίου 2019.
4. Κατά τη σύνοδό του στις 26 Νοεμβρίου 2018, το Συμβούλιο συμφώνησε σε μερική γενική προσέγγιση² επί της πρότασης της Επιτροπής για την παροχή εντολής στην Προεδρία ώστε να ξεκινήσει διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Πραγματοποιήθηκαν πέντε τριμερείς διάλογοι και κατά τον τελευταίο τριμερή διάλογο στις 11 Δεκεμβρίου 2020, επιτεύχθηκε προσωρινή συμφωνία.
5. Στις 18 Δεκεμβρίου 2020, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων ενέκρινε την τελική συμβιβαστική λύση που προέκυψε από τους τριμερείς διαλόγους.
6. Στις 11 Ιανουαρίου 2021, η Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκρινε το κείμενο.

¹ έγγρ. 9574/18 + ADD 1.

² έγγρ. 14797/18.

II. ΣΤΟΧΟΣ

7. Ο γενικός στόχος της πρότασης είναι η υποστήριξη, μέσω της δια βίου μάθησης, της εκπαιδευτικής, επαγγελματικής και προσωπικής εξέλιξης των ατόμων στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, στην Ευρώπη και πέραν αυτής, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην αειφόρο ανάπτυξη, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και την κοινωνική συνοχή, στην προαγωγή της καινοτομίας καθώς και στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά. Το πρόγραμμα είναι ένα βασικό εργαλείο για τη διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης, στηρίζει την υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς επίσης και στα βασικά τομεακά τους θεματολόγια, προάγει τη συνεργασία στον τομέα της πολιτικής για τη νεολαία στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία για την περίοδο 2019-2027 και αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση στον αθλητισμό.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

8. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση περιλαμβάνει τα ακόλουθα βασικά στοιχεία, επί των οποίων επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ των συννομοθετών στους τριμερείς διαλόγους:

Κυριότερα ζητήματα

9. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε εκφράσει ανησυχίες σχετικά με τη διακυβέρνηση του προγράμματος και τον περιορισμένο ρόλο του ΕΚ στη λήψη αποφάσεων, σε περίπτωση που θεσπιστούν νέες πρωτοβουλίες κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Οι συννομοθέτες συμφώνησαν να προστεθεί νέο παράρτημα στον κανονισμό, με λεπτομερέστερη περιγραφή των δράσεων που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση του παραρτήματος μέσω της συμπλήρωσης της περιγραφής των δράσεων, κατά περίπτωση, με σκοπό την προσαρμογή στις εξελίξεις που σημειώνονται στους σχετικούς τομείς. Η λύση αυτή λαμβάνει υπόψη αφενός την προτεραιότητα που αποδίδει το Συμβούλιο στη διατήρηση ενός απλού κανονισμού που θα παρέχει επαρκή ευελιξία για την εφαρμογή και, αφετέρου, την απαίτηση του Κοινοβουλίου να συμμετέχει σε πολιτικά σημαντικές αποφάσεις που λαμβάνονται κατά τη φάση υλοποίησης του προγράμματος.
10. Η κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των διαφόρων τομέων του προγράμματος και το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος αποτέλεσαν σημαντικό ζήτημα και για τους δύο συννομοθέτες σύμφωνα με τις αντίστοιχες προτεραιότητές τους. Στη συνολική συμβιβαστική δέσμη, οι συννομοθέτες συμφώνησαν να συμπεριλάβουν και τις τρεις «νέες πρωτοβουλίες» που πρότεινε η Επιτροπή (ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, κέντρα επαγγελματικής αριστείας και DiscoverEU) στο νέο πρόγραμμα. Το Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη να αυξηθούν τα κονδύλια του προϋπολογισμού για τις δράσεις που τελούν υπό άμεση διαχείριση, ιδίως για να εξασφαλιστεί η κατάλληλη χρηματοδότηση για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας. Η αύξηση αυτή αντικατοπτρίζεται στη θέση του Συμβουλίου.

11. Μετά την πρόταση του ΕΚ, το Συμβούλιο συμφώνησε να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος ώστε να καλύπτει τη μαθησιακή κινητικότητα των ενήλικων εκπαιδευομένων, καθώς και να αυξήσει τα κονδύλια του προϋπολογισμού για δραστηριότητες στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ). Επιπλέον, στο πλαίσιο της συμφωνίας, η Επιτροπή θα εκδώσει δήλωση σχετικά με ενδεικτικό ποσό ύψους 400 εκατ. ευρώ για τη στήριξη πλατφορμών των κέντρων επαγγελματικής αριστείας. Επιπροσθέτως, συμφωνήθηκε ελαφρά αύξηση των κονδυλίων του προϋπολογισμού για δραστηριότητες στον τομέα του αθλητισμού.
12. Δεδομένων των αυξημένων δραστηριοτήτων στον τομέα της ΕΕΚ και της εκπαίδευσης ενηλίκων, οι οποίες θα οδηγήσουν σε αυξημένο διοικητικό φόρτο για τους εθνικούς οργανισμούς, το κονδύλιο του προϋπολογισμού για τους εν λόγω οργανισμούς έχει αυξηθεί ελαφρώς.
13. Όλες οι συμφωνηθείσες αυξήσεις των ανωτέρω κονδυλίων του προϋπολογισμού πρέπει να καλυφθούν από το περιθώριο ευελιξίας που έχει μειωθεί αναλόγως.

Άλλα ζητήματα

14. Οι συννομοθέτες συμφώνησαν να διατηρηθεί η ονομασία του τρέχοντος προγράμματος Erasmus+, το οποίο, κατά την άποψή τους, αντικατοπτρίζει καλύτερα το ευρύ πεδίο εφαρμογής του προγράμματος που υπερβαίνει κατά πολύ τον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
15. Το Συμβούλιο συμφώνησε με την επιθυμία του Κοινοβουλίου να δοθεί πολύ μεγαλύτερη έμφαση στην ένταξη, μέσω της δημιουργίας ενός αυτοτελούς κεφαλαίου για την ένταξη στο πλαίσιο του κανονισμού.
16. Το Συμβούλιο συμφώνησε επίσης να προστεθεί ένα νέο άρθρο σχετικά με την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, σύμφωνα με το προηγούμενο πρόγραμμα Erasmus+.
17. Ενώ η Επιτροπή στην πρότασή της είχε προτείνει περιορισμένο αριθμό δεικτών, το Συμβούλιο και το ΕΚ συμφώνησαν να συμπληρώσουν το παράρτημα με λεπτομερέστερους δείκτες.

18. Διάφορες διατάξεις τροποποιήθηκαν σύμφωνα με την οριζόντια προσέγγιση του Συμβουλίου για όλους τους φακέλους που σχετίζονται με το ΠΔΠ. Αυτές αφορούν ιδίως την προσθήκη της διάρκειας του προγράμματος στο άρθρο 1, ώστε να συνάδει με το χρονοδιάγραμμα του ΠΔΠ 2021-2027, τις διατάξεις σχετικά με τη συμμετοχή τρίτων χωρών, τις διατάξεις για τη σωρευτική και εναλλακτική χρηματοδότηση και τις διατάξεις περί αναδρομικότητας.

I. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

19. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση απηχεί πλήρως το συμβιβασμό που επήλθε κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με τη μεσολάβηση της Επιτροπής. Η εν λόγω συμβιβαστική λύση επιβεβαιώνεται με επιστολή της πρόεδρου της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων (15 Ιανουαρίου 2021). Στην επιστολή εκείνη, η πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας αναφέρει ότι, εάν το Συμβούλιο διαβιβάσει επισήμως στο Κοινοβούλιο τη θέση του όπως συμφωνήθηκε, θα εισηγηθεί στην ολομέλεια να γίνει δεκτή η θέση του Συμβουλίου χωρίς τροπολογίες, με την επιφύλαξη της επαλήθευσης από τους γλωσσομαθείς νομικούς, κατά τη δεύτερη ανάγνωση του Κοινοβουλίου.